

7/ 8291
6.10.2017

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 32657917-610- 146
Konu : Soru Önergesi (7/8291)

03/07/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İzmir Milletvekili Sayın Müslüm DOĞAN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/8291 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Fatma Betül SAYAN KAYA
Bakan

EK : 1- Soru Önergesi Cevabı (3 Sayfa)

İzmir Milletvekili Sayın Müslüm DOĞAN'a Ait 7/8291 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili soru önergesinde;

“Son dönemlerde basından çıkan haberlerden, kadın cinayetlerinin, cinsel şiddetin, çocuk istismarının ve nefret suçlarının ciddi şekilde arttığını görmekteyiz.

Eylül ayı rakamlarına göre bu ay, 35 kadının öldürüldüğü, 44 kadına cinsel şiddet uygulandığı ve 15 çocuğun da istismara uğradığı bildirilmektedir. Cinsel suçlar ve şiddet davalarında tahrik ve iyi hal indirimleri faillerin cezalarını indirmekte ve suçu adeta meşru göstermektedir.” ifadesi yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: 2002 tarihinden bugüne kadar giderek artan kadın cinayetlerinin önlenmesi adına bakanlığınız ne tür çalışmalar yapmaktadır? Bu çalışmaların kapsam ve içeriği nelerdir?

CEVAP 1: Kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları şu şekildedir:

- “Kadına Yönelik Şiddetle ve Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Önleme Avrupa Konseyi Sözleşmesi” (İstanbul Sözleşmesi)’nin imzalanması ve onaylanması ile “6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”un, ve Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesi ile yasal altyapı güçlendirilmiş ve kadına yönelik şiddetle mücadele bir üst seviyeye taşınmıştır.
- Yasal altyapının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal hizmet birimlerinin geliştirilmesi konusunda önemli adımlar atılmıştır. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddet olgusunun nedenleri, varlığı ve sonuçları ile tek elden ve çok yönlü mücadele edebilmek için Aralık 2016 itibariyle, 49 ilde hizmetlerini sürdürmektedir.
- Düzenli aralıklarla hazırlanarak uygulamaya konulan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planları” ile kadına yönelik şiddetle mücadele alanında temel politika öncelikleri ortaya konularak bir yol haritası oluşturulmaktadır. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2012-2015)’nin uygulama süresinin dolması sebebiyle “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020)” kamu kurum kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının katkıları alınarak hazırlanmıştır.
- Farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla; Türkiye’de kadın erkek eşitliğinin güçlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmakta olan personele ve üniversite öğrencilerine yönelik kadın-erkek eşitliği ve kadına yönelik şiddet konulu eğitim ve

seminerler gerçekleştirilmekte olup, eğitimlerin devamlılığının sağlanması için Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Bakanlığımız arasında protokoller imzalanmıştır.

Bakanlık olarak kadına yönelik şiddetle mücadele alanında yasal düzenlemeler, farkındalık yaratma ve eğitim çalışmaları, koruyucu hizmet sunumu ve şiddet mağdurlarının güçlendirilmesi, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu artırma, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesi başlıkları altında çok boyutlu ve tüm tarafların katkısı ile kararlılıkla çalışmalar sürdürülmektedir.

SORU 2: Şiddet görüp ölüm riskiyle karşılaşan kadınların barınabileceği kadın sığınak evlerinin sayısı kaçtır? Bu kadın sığınma evlerine kabul edilme kriterleri nelerdir?

CEVAP 2: Kadın konukevleri, “Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik”e göre iş ve işlemlerini yürütmektedir. Bu kapsamda anılan yönetmeliğin Başvuru, Kabul ve Hizmetten Yararlananlara dair 11, 12 ve 13 üncü maddelerinde gerekli şartlar ve kriterler belirlenmiştir. Bununla birlikte şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan bütün kadınlar ve beraberindeki çocuklar hiçbir ayırım yapılmadan konukevine kabul edilmektedir.

Aralık 2016 tarihi itibarı ile Bakanlığımıza bağlı 101 kadın konukevi, yerel yönetimlere bağlı 32 kadın konukevi, sivil toplum kuruluşlarına bağlı 4 kadın konukevi olmak üzere toplam 137 kadın konukevi hizmetlerini sürdürmeye devam etmektedir. Bunun yanı sıra barınma ihtiyacı bulunan şiddet mağduru kadınların ilk gözlemlerinin yapıldığı, psiko-sosyal ve ekonomik durumlarının incelendiği 25 ilk kabul birimi hizmet vermektedir.

SORU 3: Bakanlığınıza başvuruda bulunan şiddete ve cinsel istismara maruz kalan kadınların normal yaşama dönebilmeleri adına ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

SORU 5: Türkiye genelinde kadına yönelik şiddetin engellenmesi için kaç adet şiddet önleme merkezi vardır? Bu kurumlarda çalışan personeller hangi kriterlere göre seçilmektedir?

CEVAP 3-5: Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını tek kapı sistemi ile yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürüten, insan onuruna yaraşır etkili ve süratli hizmet sunumu sağlayan, kadının ekonomik, psikolojik, hukuki ve sosyal olarak güçlendirilmesi odaklı merkezlerdir.

ŞÖNİM’lerde şiddetin önlenmesi ve tedbir kararlarının izlenmesine yönelik hizmetler, şiddet mağduru kişilere yönelik hizmetler ve şiddet uygulayan/uygulama ihtimali bulunan kişilere yönelik hizmetler olarak üç temel alanda hizmetlerini sürdürmektedirler.

ŞÖNİM’lerde sosyal çalışmacı, psikolog, çocuk gelişimcisi, sosyolog ve psikolojik ve rehberlik danışmanlık bölümü mezunu meslek elemanlarının yanı sıra kadına yönelik

şiddetle mücadele alanında hizmet veren ilgili kamu kurum ve kuruluş personellerinden polis, hemşire, avukat ve eğitimciler yarı zamanlı/tam zamanlı olarak görev yapmaktadır.

2016 Aralık ayı itibarı ile Türkiye genelinde Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Malatya, Mersin, Samsun, Şanlıurfa, Trabzon, Erzurum, Bingöl, Muş, Kilis, Elazığ, Sakarya, Kahramanmaraş, Kocaeli, Isparta, Aksaray, Kars, Sivas, Adıyaman, Zonguldak, Tekirdağ, Erzincan, Gümüşhane, Eskişehir, Çorum, Manisa, Çanakkale, Uşak, Konya, Hatay, Düzce, Burdur, Van, Osmaniye, Bartın, Hakkari, Tunceli, Amasya, Kayseri, Batman ve Yalova olmak üzere toplam 49 ilde ŞÖNİM bulunmaktadır.

Ayrıca, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezleri, ŞÖNİM'lerin bulunmadığı yerlerde şiddete uğrayanlara yönelik danışmanlık, rehberlik ve sosyal destek hizmetleri sunmaktadır. Bunun yanı sıra Bakanlığımız bünyesinde hizmet veren "Alo 183 Sosyal Destek Hattı" şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir.

SORU 4: Kadın cinayetlerindeki davalarda kadına yönelik şiddet, istismar ve cinayetlere yönelik verilen cezalar yeterli midir? Bakanlığınıza bağlı kadına yönelik şiddet, cinsel istismar ve cinayetler ile ilgili davaları takip eden bir birim var mıdır?

CEVAP 4: Bakanlığımız 6284 sayılı "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunu'nun 20/2 maddesinde yer alan kriterler esas alınarak Bakanlığımız Hukuk Müşavirliği ve İl Müdürlüklerimizde bulunan Hukuk Birimleri aracılığı ile davalara müdahil olmaktadır.

Kadın cinayetlerindeki davalarda kadına yönelik şiddet, istismar ve cinayetlere yönelik verilen cezaların yeterli olup olmadığına ilişkin sorunun Adalet Bakanlığı tarafından cevaplanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.